

BOLGÁRFALVINÉ BAKOS GIZELLA: ARANYBÁNYA VOLT RÉGEN A HALASI CSIPKE

Hitlernek, Sztálinnak is varrt

Erzsébet királynő, Hitler, Sztálin, Rákosi, Kádár, Ceausescu életében egy közös vonást biztosan találhatunk: halasi csipkét varrt nekik a Szegeden élő Bolgárfalviné Bakos Gizella a munkatársaival.

SZEGED
DOMBAI TÜNDE

93 éves létére örökmozgó a szegedi Alsóvároson élő Bolgárfalviné Bakos Gizella, nehéz vele időpontot egyeztetni, hogy néhány percre leüljön mesélni a halasi csipkével töltött 35 évről. Alig végezte el a kereskedelmi iskolát 18 évesen, amikor a kiskunhalasi csipkeház alapító első varró, Markovits Mária megtanította csipkézni. A tervezéstől az előrajzoláson, a varráson keresztül az eladásig mindent megtanult. Egy év múlva, 1935-ben megnyitott a csipkeház.

Az ifjú csipkekészítő gyorsan lépdelt fölfelé a ranglétrán. Fél év alatt beletanult az öltésekbe, aminek a titka szerinte, hogy nem szabad abbahagyni. A 60-féle öltésből táncost, galambot, szarvast, lepkét csipkéztek. Főként kerek terítéket varrtak, ám egy idő után saját ötleteit is megtervezte: például virágos gallért. Olyan hatalmas népszerűségnek örvendett a kezük munkája, hogy a világ minden tájáról a csodájára jártak, és exkluzív ajándékba vették koronás főknek, állami és pártvezetőknek. Varrtak Bolgárfalviné Bakos Gizella irányításával Gömbös Gyula feleségének, kocsitakarót küldtek a holland trónörökös esküvőjére, az olasz trónörökös gyermekének születésére, II. Erzsébet brit királynőnek, sőt Göring német birodalmi kancellárnak és Adolf Hitlernek is.

A világháború alatt az oroszok ellen védte meg az asszony a csipkeházat; pénz-

A legnépszerűbb csipkeköltemények: táncos, szarvas, galambpár. FOTÓ: FRANK YVETTE

ügyes vonalon dolgozó férjével kitalálta, hogy beköltözik a látványműhelybe. Így nem foglalták el, és tették tönkre, helyette a saját házukat ajánlotta fel a vezérkarnak. A felszabadulás

után is kincsesbányának bizonyult a messze földön híres kézimunka. Ceausescunak 80, Sztálinnak 150 centi átmérőjű terítőt küldtek. Bolgárfalviné Bakos Gizella úgy emlékszik,

utóbbi 9-en varrták 2 hónapon át. Rákosi Mátyásnak és Kádár János feleségének – kitüntetésből – személyesen adhatta át a lehetőfinom csipkét. Aranyáron fizettek a halasi varrók munkájáért, úgyhogy nagyságos kisasszonyként éltek a parasztlányok a fizetésből. Bár 1960-ban bezárták a csipkeházat, a csipke kapós maradt, az asszonyok otthon varrtak tovább. Vezetőjük 1970-ben ment nyugdíjba, Pestre költözött, végül Szegeden telepedett le. Kézimunkázik még, de halasi csipkéhez csak hasonlót varr.

A halasi kizárólag Halason készül. A halasi csipke lényege, hogy kizárólag Halason készülhet – tudtuk meg a csipkeház jelenlegi igazgatójától, Kiliti Zsuzsannától. Grammjának ára vetekszik az arany uncia-jáéval: közel 16 ezer forint. Egy 3–4 négyzetcentis dísz 6–7 ezer forint, 7–8 órányi munka gyümölcse. Az elsőt 1902-ben Dékány Árpád rajztanár tervezte a velencei csipke után. Hungarikum. Nemcsak a tú, a cérna is egyedi; indiai sásból sodorják. Egy varróasszony napi 8 órás munkával sem használ el belőle 70–80 dekánál többet – évente.

Mobiliroda a zsebben

Videóhívás, internetes böngészés, hang- és videofájlok szerkesztése, nyomtatás és GPS-funkció – néhány azok közül a szolgáltatások közül, amiket egy úgynevezett „okos-telefon” bárhol, bármikor képes lebonyolítani. Sokan mégsem használják ki ezeket.

SZEGED
KOVÁCS KRISZTA

– 80 százalékban kihasználom a telefonomat. Az irodai funkciókat kedvelem a legjobban, mert megkönnyítik a munkámat – mutatta a mobilját Szeri István. A Tisza Volán Zrt. vezérigazgatója azt mondta, a telefonján lévő naptár olyan, mint egy titkár: például jelzi, ha indulnia kell valahová – éppen csak kávé nem főz.

Hangrögzítő-, pénzváltó- és GPS-funkciók, valamint internetes böngészés és e-mailezés – ezek azok a szolgáltatások,

„Nem annyira a tudás, mint inkább a dizájn és a márkahűség vezérelte Juronics Tamást, amikor másfél évvel ezelőtt megvette az iPhone-ját.”

amelyek nélkül nem tud elképzelni egy saját mobilját Szeri István. Készülékén még pdf-formátumú dokumentumokat lehet létrehozni, illetve nyomtatni – már előfordult, hogy igénybe vette ezeket is. Előszeregettel használja a konferenciabeszélgetést és a videóhívást, a videolejátszás pedig akkor jön jól, amikor egy tárgyaláson le kell játszania a vállalatról egy referenciafilmet, amelyet, ha ideje engedné, akár meg is vágathatna.

– Játsszani nem szoktam, és a postafiókot sem használom. Olyan sok üzenetet kaptam, hogy képtelenség lett volna mindenkit visszahívni, ezért ezt a szolgáltatást lemondtam – árulta el a vezérigazgató.

Nem annyira a tudás, mint inkább a dizájn és a márkahűség vezérelte Juronics Tamást, amikor másfél évvel ezelőtt megvette az iPhone-ját. A Szegedi Kortárs Balett művészeti vezetője szerint felhasználóbarát a készülék, bár leginkább csak telefonálásra vagy SMS-küldésre használja. Amikor nincs nála a laptopja, az e-mailjeit is megnézi a mobilján. A naptárt pedig ő is előszeretettel használja: ha az nem figyelmeztetné, mindent elfelejtene.

– Telefonálásra és SMS-ezésre használom csak a mobilomat, internetezni egyáltalán nem szoktam rajta – magyarázta Hernádi Klára, a Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Karának dékánja. A mérésekhez igénybe veszi a stoppert és az időzítőt, de nála is a naptár a legkedveltebb szolgáltatás. Bár sokat jár külföldre, e-mailezéshez ott is inkább a laptopját használja, ami mindig nála van. Elárulta: játszani is szokott a készülékén. A logikai játékokkal gyorsabban telnek a várakozás és az utazás percei.

Szeri István 80 százalékban kihasználja mobilját. Egyik kedvence a GPS-funkció. FOTÓ: SCHMIDT ANDREA

AZ ÉNEKES-PRODUCER JOSH EGYSZERŰ VIDÉKI GYEREKKÉNT LETT SIKERES

Pusztaszerről a slágerlisták élére

Pusztaszér egyik legismertebb szülőtte Josh, azaz Szarvas József, aki a Josh és Jutta formáció tagjaként többször is a hazai slágerlisták élére került aktuális dalával. A producerként is sikeres énekes egyszerű vidéki gyerekek vallja magát.

PUSZTASZER
GYŰRŐS ISTVÁN

Csongrád megye egyik legsikeresebb popzenésze a pusztaszéri Josh, azaz Szarvas József, aki énekes társával, Juttával, azaz Szeibert Judittal az elmúlt években többször is a slágerlisták élére került. A 32 éves, eredetileg karosszériakatosnak tanuló zenész szorosán kötődik a megyéhez.

– Rengeteg koncertet adunk szerte az országban, Csongrádba is sűrűn meghívunk – mondta az énekes, aki az elmúlt hétvégén Kisteleken és Csanyteleken állt színpadra. – Szegeden azonban sajnos még soha nem mutathattuk meg magunkat. Rám is igaz a mondás: bizonyos okok miatt nem lehetek próféta a saját hazámban.

Josh 2002-ben felköltözött Budapestre, ahol kezdetben a Joshiva nevű duó tagjaként készített lemezeket. Ez a formáció felbomlott, ám a pusztaszéri énekes egyre sikerebbé vált. – 2004-ben saját céget alapítottam, producerként is belekóstoltam a zeneiparba. Hamar gyümölcsöző

lett a vállalkozás, ezért amikor megismerkedtem Juttával, és elkezdtünk közösen dolgozni, a lemezeink is a saját kiadómon keresztül kerültek forgalomba – mondta.

Aki felfedezte Fekete Pákót.

Josh karrierje során több előadó, például a Sógórok, a Big Brotherből ismert Tara vagy az RTL klubos Gönczi Gábor lemezeinél is bábáskodott. Legnagyobb felfedezése a magyar nótáiról ismert Fekete Pákó: a színes bőrű énekest Josh egyik barátja látta meg egy Blaha Lujza téri aluljáróban kongázva, később pedig közösen dolgoztak első albumán.

Az együttes azóta az egyik legsikeresebb magyar csapatnak számít. Az italo dance stílusban zenélő duó a slágerlistákon és a rajongói szavazásokon is sokszor ért fel a csúcsra. – Számunkra mindig is a közönség volt a legfontosabb, az ő szeretetük többet ér, mint bármelyik díj. Folyamatosan telt házasok a fellépéseink, a rajongók rendszeresen végigkísítözzük a dalainkat, legutóbb pedig egy tokaji szórakozóhelyen ezernyolcszázan zsúfolódtak össze a koncertünkre – mesélte.

Amikor pihenni szeretne, a popzenész mindig hazalátogat: Pusztaszéren, nyugdíjas szülei társaságában pihen ki a show-biznisz fáradalmait.

Josh és Jutta. Ma az egyik legsikeresebb magyar formáció. FOTÓ: DM/DV

A kedvencek. A tenger gyümölcsei a pusztaszéri énekes kedvenc ételle, míg az italok közül a gyümölcslé és a bor viszi a pálmát. A filmek terén Guy Ritchie rendezéseit szereti, de a Blöff és A Ravasz, az Agy és két füstölő puskácsó mellett A Gyűrűk Ura is megtalálható a polcán. A színészeknél is a nagy nevekre esküszik: Anthony Hopkins, Al Pacino és Robert De Niro a kedvence a vásznon.

Népszerű zenék: QUEEN, U2, BOLERO...

Béjart Ballet Lausanne

SZERELEMTÁNC

balettest július 17., 18.

Különleges látványvilág **VERSACE** ruháiban...

Jegyértékesítés:
Szabadtéri Jegyiroda
REOK, Tisza L. krt. 56
T: 62/541-205
www.szabadtéri.hu